

npt. 01.09.2014 r.



**PRZEWODNICZĄCY  
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA  
KUJAWSKO-POMORSKIEGO**

*Dorota Jakuta*

KS-P.1510.1.2014

Toruń, 28 sierpnia 2014 r.

**Kancelaria Radcy Prawnego**

**Łukasz Szmit**

ul. Rynek Jeżycki 1/5

60-847 Poznań

Odpowiadając na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa dotyczące uchwały Nr LI/803/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podziału obszaru województwa kujawsko-pomorskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz liczby radnych wybieranych w tych okręgach wyborczych do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego (wpływ pisma do Kancelarii Sejmiku 29 lipca 2014 r.) w załączeniu przekazuję odpis uchwały Nr LII/812/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 sierpnia 2014 r. w sprawie rozstrzygnięcia wezwania do usunięcia naruszenia prawa.

Z poważaniem

**UCHWAŁA NR LII/812/14**  
**SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO**  
**z dnia 25 sierpnia 2014 r.**

w sprawie **rozstrzygnięcia wezwania do usunięcia naruszenia prawa**

Na podstawie art. 18 pkt 20 i art. 90 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379) uchwala się, co następuje:

**§ 1.** Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa złożone przez radcę prawnego Łukasza Szmit wykonującego zawód w Kancelarii Radcy Prawnego Łukasz Szmit z Poznania reprezentującego p. Sławomira Michalskiego, zamieszkałego w Bydgoszczy, a dokonane uchwałą nr LI/803/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podziału obszaru województwa kujawsko-pomorskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz liczby radnych wybieranych w tych okręgach wyborczych do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego uznaje się za bezzasadne.

**§ 2.** Treść uchwały wraz z uzasadnieniem podlega doręczeniu podmiotowi o którym mowa w § 1 uchwały.

**§ 3.** Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

**§ 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI  
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO  
w TORUNIU - KANCELARIA SEJMIKU

Toruń  
dnia 2014-08-28

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Główny Specjalista (1)

Anna Sobierajska (1)

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Ryszard Bober

## UZASADNIENIE

W dniu 29 lipca 2014 r. do Biura Podawczo-Kancelaryjnego Urzędu Marszałkowskiego złożone zostało w trybie art. 90 ust. 1. ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596 z późn. zm.) przez radcę prawnego Łukasza Szmit działającego z umocowania p. Sławomira Michalskiego zamieszkałego w Bydgoszczy, wezwanie do usunięcia naruszenia prawa dokonanego przez Sejmik Województwa uchwałą nr LI/803/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podziału obszaru województwa kujawsko-pomorskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz liczby radnych wybieranych w tych okręgach wyborczych do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, poprzez niewłaściwie określoną liczbę ludności województwa kujawsko-pomorskiego oraz zaniżoną liczbę mieszkańców miasta Bydgoszczy, co w efekcie ma wpływ na obniżenie liczby mandatów radnych wybieranych do sejmiku województwa w okręgu miasto Bydgoszcz.

W treści wezwania wskazano, że przyjęta liczba mieszkańców województwa w oparciu o Rejestr wyborców, a nie w oparciu o „Stan i Struktura Ludności Oraz Ruch naturalny w Przekroju Terytorialnym w 2013 r., stan na dzień 31 XII”, doprowadziły do obniżenia liczby mandatów radnych w mieście Bydgoszczy z 6 na 5 mandatów, co bezpośrednio przekłada się na ograniczenie uprawnień Wzywającego oraz innych wyborców mogących wybierać mniejszą liczbę swoich przedstawicieli do sejmiku województwa, a Wzywający ma interes prawny do składania takiego wezwania.

Stosownie do brzmienia art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego, wydanym w sprawie z zakresu administracji publicznej, może – po bezskutecznym wezwaniu organu samorządu województwa, który wydał przepis, do usunięcia naruszenia – zaskarżyć przepis do sądu administracyjnego.

Z przepisu tego w sposób jasny i zrozumiały wynika, że przedmiotem takiej skargi, a tym samym wezwania do usunięcia naruszenia prawa, którym skarga do sądu administracyjnego musi być poprzedzona, jest akt prawa miejscowego. (tak m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 11 lutego 2014 r. sygn. akt IV SA/Wa2032/13).

Uchwała w sprawie podziału obszaru województwa kujawsko-pomorskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz liczby radnych wybieranych w tych okręgach wyborczych do Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktem prawa miejscowego nie jest, albowiem z aktu tego nie wynikają obowiązki i uprawnienia dla adresatów jego norm.

To czy dany akt prawny jest aktem prawa miejscowego budzi czasami problemy prawne, tym bardziej, że zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego, zgodnie z art. 94 Konstytucji RP winna określać ustawa, a takiego aktu prawnego nie ma. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, że do cech aktów prawa miejscowego zalicza się:

- 1) oznaczenie adresata norm prawnych zawartych w takich aktach, pozostającego poza strukturą administracji. Jako źródła prawa powszechnie obowiązującego mogą one regulować postępowanie wszystkich kategorii adresatów. Akty prawa miejscowego są prawem dla wszystkich, którzy znajdują się w przewidzianej przez nie sytuacji;

- 2) terytorialny zasięg aktu prawa miejscowego;
- 3) normatywny charakter. Zawierają one wypowiedzi wyznaczające adresatom pewien sposób zachowania się: mogą to być nakazy, zakazy lub uprawnienia;
- 4) generalny i abstrakcyjny charakter norm prawnych zawartych w takich aktach. Charakter generalny mają normy, które definiują adresata poprzez wskazanie cech, a nie poprzez wymienienie z nazwy. Abstrakcyjność normy wyraża się w tym, że nakazywanie, zakazywanie lub dozwolone zachowanie ma mieć miejsce w pewnych, z reguły powtarzalnych okolicznościach, nie zaś w jednej konkretnej sytuacji. Akty muszą być powtarzalne, nie mogą konsumować się przez jednorazowe zastosowanie.

Przy kwalifikacji danego aktu prawnego do aktów prawa miejscowego niewątpliwie pomocnicze i bardzo ważne znaczenie ma brzmienie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 z późn.zm), który stanowi, że akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące (a więc właśnie mowa tu jest o aktach prawa miejscowego - art. 87 ust. 2 i art. 94 Konstytucji RP), ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Nadto ustawodawca w art. 13 pkt 10 cyt. ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych postanowił, że w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się inne akty prawne, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne.

Kwestionowana uchwała jest właśnie innym aktem prawnym, który ze względu na zapisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.) podlega publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty (art. 419 w zw. z art. 459).

Wzywający nie ma również interesu prawnego w kwestionowaniu wskazanej uchwały. Pojęcie interesu prawnego nie zostało nigdzie normatywnie określone. Pojęcie to zostało zdefiniowane przez doktrynę i orzecznictwo. Niewątpliwie uznaje się, że treścią tego pojęcia będzie publiczne prawo podmiotowe, rozumiane jako przyznanie przez przepis prawa jednostce konkretnych korzyści, które można realizować w konkretnym postępowaniu. Cechami tego interesu będzie to, że jest on indywidualny, konkretny, aktualny i sprawdzalny obiektywnie, a jego istnienie znajduje potwierdzenie w okolicznościach faktycznych, będących przesłankami zastosowania przepisu prawa materialnego.

Wzywający podnosi, że jego interes prawny został naruszony w ten sposób, że On jak i inni wyborcy wybierają mniejszą liczbę swoich przedstawicieli do sejmiku województwa. A przecież każdy wyborca głosuje tylko na jednego kandydata na radnego Sejmiku, czego kwestionowana uchwała nie narusza, tym samym nie narusza czynnego prawa wyborczego Wzywającego.

Nadto podkreśla się, iż ustawodawca, uwzględniając wskazane wyżej argumenty, wprowadził specjalny tryb kontroli dla wyborców, stanowiąc, że na ustalenie sejmiku województwa w sprawach okręgów wyborczych wyborcom, w liczbie co najmniej 15, przysługuje prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego w terminie 5 dni od daty podania do publicznej wiadomości uchwały (art. 419 w zw. z art. 459 Kodeksu wyborczego).

Odnosząc się do merytorycznych zarzutów Wzywającego podnosi się, co następuje:

W treści wezwania wskazano, że przyjęta liczba mieszkańców województwa w oparciu o Rejestr wyborców, a nie w oparciu o „Stan i Struktura Ludności Oraz Ruch naturalny w Przekroju Terytorialnym w 2013 r., stan na dzień 31 XII”, doprowadziły do obniżenia liczby mandatów radnych w mieście Bydgoszczy z 6 na 5 mandatów, co bezpośrednio przekłada się na ograniczenie uprawnień Wnioskodawcy oraz innych wyborców mogących wybierać mniejszą liczbę swoich przedstawicieli do sejmiku województwa, a Wzywający ma interes prawny do składania takiego wezwania.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski zarządzeniem Nr 23/14 z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ustalenia liczby radnych wybieranych do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w kadencji 2014-2018 na obszarze właściwości Komisarza Wyborczego w Bydgoszczy (Dz. Urz. Województwa Kujawsko-Pomorskiego, poz. 454) ustalił liczbę radnych wybieranych do sejmiku województwa w kadencji 2014-2018. Liczba wybieranych radnych wynosi 33. Jako delegację do wydania aktu wojewoda przyjął art. 373 ust. 2 Kodeksu wyborczego, w którym czytamy, że „ustalenie liczby radnych dla każdej rady następuje na podstawie liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze działania danej rady, ujętych w stałym rejestrze wyborców na koniec roku poprzedzającego rok, w którym wybory mają być przeprowadzone”. Zaś w ust. 1 niniejszego art. stanowi, że „liczbę radnych wojewoda ustala, po porozumieniu z komisarzem wyborczym”.

Posiłkując się cytowanym wyżej art. 373 Kodeksu wyborczego liczbę mieszkańców województwa ustalono na podstawie wskazanego poniżej Rejestru wyborców (*kolumna liczba mieszkańców*) znajdującego się na stronie Państwowej Komisji Wyborczej, zaś liczbę mieszkańców miast i powiatów znajdujących się w granicach poszczególnych okręgów wyborczych pozyskano także ze strony Państwowej Komisji Wyborczej, z Rejestru wyborców za IV kwartał 2013 (stan na dzień 31.12.2013r.) z części województwa kujawsko-pomorskiego prowadzonego za pośrednictwem Delegatur Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku.

Poniżej link do strony PKW i dane z Rejestru Wyborców:

<http://pkw.gov.pl/2013/rejestr-wyborcow-wg-stanu-na-dzien-31-grudnia-2013-r.html>

[Strona główna](#) » [Rejestr wyborców](#) » [2013](#)

## Rejestr wyborców wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

### REJESTR WYBORCÓW\*) wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

(sporządzono na podstawie danych przekazanych przez urzędy gmin)

| Lp. | Województwo        | Liczba wyborców ujętych w rejestrze wyborców |               |                    |                      |                   |
|-----|--------------------|--|---------------|--------------------|----------------------|-------------------|
|     |                    | Liczba mieszkańców w                         | Liczba ogółem | wpisanych z urzędu | wpisanych na wniosek | w tym: część B**) |
| 1.  | dolnośląskie       | 2 814 464                                    | 2 323 984     | 2 312 685          | 11 299               | 63                |
| 2.  | kujawsko-pomorskie | 2 028 481                                    | 1 645 562     | 1 641 804          | 3 758                | 19                |
| 3.  | lubelskie          | 2 148 814                                    | 1 749 349     | 1 741 892          | 7 457                | 6                 |
| 4.  | lubuskie           | 996 007                                      | 808 678       | 805 936            | 2 742                | 7                 |
| 5.  | łódzkie            | 2 462 611                                    | 2 038 105     | 2 029 810          | 8 295                | 19                |

|                       |                   |            |                   |                |            |
|-----------------------|-------------------|------------|-------------------|----------------|------------|
| 6.małopolskie         | 3 285 179         | 2 637 119  | 2 625 258         | 11 861         | 36         |
| 7.mazowieckie         | 5 157 513         | 4 173 109  | 4 137 367         | 35 742         | 192        |
| 8.opolskie            | 982 761           | 817 959    | 816 058           | 1 901          | 10         |
| 9.podkarpackie        | 2 124 038         | 1 709 330  | 1 704 140         | 5 190          | 10         |
| 10.podlaskie          | 1 178 457         | 961 509    | 957 144           | 4 365          | 8          |
| 11.pomorskie          | 2 209 922         | 1 764 542  | 1 757 186         | 7 356          | 42         |
| 12.śląskie            | 4 449 113         | 3 680 125  | 3 670 774         | 9 351          | 26         |
| 13.świętokrzyskie     | 1 264 239         | 1 042 105  | 1 037 724         | 4 381          | 4          |
| warmińsko-            |                   |            |                   |                |            |
| 14.mazurskie          | 1 425 384         | 1 148 912  | 1 145 156         | 3 756          | 16         |
| 15.wielkopolskie      | 3 381 299         | 2 716 663  | 2 708 111         | 8 552          | 34         |
| 16.zachodniopomorskie | 1 651 722         | 1 351 735  | 1 345 376         | 6 359          | 24         |
|                       |                   | 30 568     |                   |                |            |
| <b>Razem</b>          | <b>37 560 004</b> | <b>786</b> | <b>30 436 421</b> | <b>132 365</b> | <b>516</b> |

**\*) Szczegółowe dane dotyczące rejestru wyborców w podziale na powiaty i gminy znajdujące się w dziale "Stale organy wyborcze/Komisarze wyborczy"**

**\*\*\*) Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej dopisani do rejestru wyborców (na własny wniosek) w celu wzięcia udziału w głosowaniu w wyborach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej**

[wydruk](#) | [pdf](#)

**Rejestr:** Wprowadzający: Marcin Lisiak (2014-01-24 14:10:36)

Stefan J.Jaworski w komentarzu do art. 373 Kodeksu wyborczego (Lex 2014) podkreśla: „odmiennie niż w ustawach ustrojowych, jak też w poprzednio obowiązującym art. 27 Ordynacji wyborczej do rad gmin, art. 373 § 2 ustalenie liczby radnych uzależnia od liczby mieszkańców ujętych w stałym rejestrze wyborców, a nie od liczby mieszkańców zgodnej ze stanem ewidencji ludności. Liczba ta ustalana jest przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i przekazywana Państwowej Komisji Wyborczej w trybie §13 ust.1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru, wykazów oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. Nr 158, poz. 941 z późn.zm.).”

Zważywszy na powyższe przepisy Kodeksu wyborczego, ustalenie liczby mieszkańców województwa na podstawie opracowań statystycznych np. sugerowanego przez Wzywającego pt. „Stan i Struktura Ludności Oraz Ruch naturalny w Przekroju Terytorialnym w 2013 r. Stan na dzień 31 XII”, byłoby pogwałceniem norm zawartych w przywoływanym akcie prawa.

Mając na uwadze należy uznać zarzuty Wzywającego podniesione w przedmiotowym wezwaniu do usunięcia naruszenia prawa za bezzasadne.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI  
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO  
w TORUNIU - KANCELARIA SEJMIKU

Toruń  
dnia 2014 -08- 2 8

Główny Specjalista

Anna Sobierajska (1)

Stwierdzam zgodność z oryginałem